

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ
 بَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَ لَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَ لَا
 يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (64) يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
 لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَ مَا أَنْزَلَتْ التَّوْرَةَ وَ
 الْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ (65) هَا أَنْتُمْ
 هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ
 فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
 (66) مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَ لَا نَصْرَانِيًّا وَ لَكِنْ
 كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (67)
 إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ
 وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ (68) وَدَّتْ

طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَ مَا يُضِلُّونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ (69) يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ
تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ أَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (70) يَا أَهْلَ
الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُونَ الْحَقَّ
وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (71)

Say: "O people of the book! Come to common terms as between us and you: That we worship none but Allah; that we associate no partners with him; that we erect not, from among ourselves, Lords and patrons other than Allah." If then they turn back, say ye: "Bear witness that we (at least) are Muslims (bowing to Allah's will). Ye people of the book! Why dispute ye about Abraham, when the Torah and the Gospel were not revealed till after him? Have ye no understanding? Ah! Ye are those who fell to disputing (even) in matters of which ye had some knowledge! But why dispute ye in matters of which ye have no knowledge? It is Allah who knows, and ye who know not! Abraham was not a Jew nor yet a Christian; but he was upright, and bowed his will to Allah's (which is Islam), and he joined not gods with Allah. Without doubt, among men, the nearest of kin to Abraham, are those who follow him, as are also this Prophet and those who believe: And Allah is the protector of those who have faith. It is the wish of a section of the people of the book to lead you astray.

~~~~~

But they shall lead astray (not you), but themselves, and they do not perceive! Ye people of the book! Why reject ye the signs of Allah, of which ye are (yourselves) witnesses? Ye people of the book! Why do ye clothe truth with falsehood, and conceal the truth, while ye have knowledge?

اے نبی، کہو، "اے اہل کتاب، آؤ ایک ایسی بات کی طرف جو ہمارے اور تمہارے درمیان یکساں ہے۔ یہ کہ ہم اللہ کے سوا کسی کی بندگی نہ کریں، اس کے ساتھ کسی کو شریک نہ ٹھہرائیں، اور ہم میں سے کوئی اللہ کے سوا کسی کو اپنا رب نہ بنالے۔ اس دعوت کو قبول کرنے سے اگر وہ منہ موڑیں تو صاف کہہ دو کہ گواہ رہو، ہم تو مسلم (صرف خدا کی بندگی و اطاعت کرنے والے) ہیں۔ اے اہل کتاب، تم ابراہیم کے (دین کے) بارے میں کیوں جھگڑا کرتے ہو؟ تورات اور انجیل تو ابراہیم کے بعد ہی نازل ہوئی ہیں۔ پھر کیا تم اتنی بات بھی نہیں سمجھتے۔ تم لوگ جن چیزوں کا علم رکھتے ہو ان میں تو خوب بحثیں کر چکے، اب ان معاملات میں کیوں بحث کرنے چلے ہو، جن کا تمہارے پاس کچھ بھی علم نہیں۔ اللہ جانتا ہے، تم نہیں جانتے۔ ابراہیم نہ یہودی تھا نہ عیسائی، بلکہ وہ تو ایک مسلم اور وہ ہر گز مشرکوں میں سے نہ تھا۔

~~~~~

ابراہیم سے نسبت رکھنے کا سب سے زیادہ حق اگر کسی کو پہنچتا ہے تو ان لوگوں کو پہنچتا ہے جنہوں نے اس کی پیروی کی اور اب یہ نبی اور اس کے ماننے والے اس نسبت کے زیادہ حق دار ہیں۔ اللہ صرف انہی کا حامی و مددگار ہے جو ایمان رکھتے ہوں۔ (اے ایمان لانے والو) اہل کتاب میں سے ایک گروہ چاہتا ہے کہ کسی طرح تمہیں راہ راست سے ہٹا دے، حالانکہ درحقیقت وہ اپنے سوا کسی کو گمراہی میں نہیں ڈال رہے ہیں مگر انھیں اس کا شعور نہیں ہے۔ اسے اہل کتاب، کیوں اللہ کی آیات کا انکار کرتے ہو حالانکہ تم خود ان کا مشاہدہ کر رہے ہو؟ اے اہل کتاب، کیوں حق کو باطل کا رنگ چڑھا کر مشتبہ بناتے ہو؟ کیوں جانتے بوجھتے حق کو چھپاتے ہو؟

ऐ नबी, कहो, “ऐ अहले-किताब, आओ एक ऐसी बात की तरफ़ जो हमारे और तुम्हारे दरमियान यकसाँ है | यह कि हम अल्लाह के सिवा किसी की बन्दगी न करें, उसके साथ किसी को शरीक न ठहराएँ, और हममें से कोई अल्लाह के सिवा किसी को अपना रब न बनाए |” इस दावत को कबूल करने से अगर वे मुहँ मोड़ें तो साफ़ कह दो कि गवाह रहो, हम तो मुसलिम (सिर्फ़ खुदा की बन्दगी व इताअत करनेवाले) हैं | ऐ अहले-किताब, तुम इबराहीम के (दीन के) बारे में क्यों झगड़ा करते

~~~~~

हो? तौरात और इंजील तो इबराहीम के बाद ही नाज़िल हुई हैं | फिर क्या तुम इतनी बात भी नहीं समझते--- तुम लोग जिन चीज़ों का इल्म रखते हो उनमें तो ख़ूब बहस कर चुके, अब उन मामलात में क्यों बहस करने चले हो जिनका तुम्हारे पास कुछ भी इल्म नहीं | अल्लाह जानता है, तुम नहीं जानते | इबराहीम न यहूदी था न ईसाई, बल्कि वह तो एक मुस्लिमे-यकासू था और वह हरगिज़ मुशरिकों में से न था | इबराहीम से निस्बत रखने का सबसे ज़्यादा हक़ अगर किसी को पहुँचता है तो उन लोगों को पहुँचता है जिन्होंने इसकी पैरवी की और अब यह नबी और उसके माननेवाले इस निस्बत के ज़्यादा हकदार हैं | अल्लाह सिर्फ़ उन्हीं का हामी व मददगार है जो ईमान रखते हों | (ऐ ईमान लानेवालो) अहले-किताब में से एक गिरोह चाहता है कि किसी तरह तुम्हें राहे-रास्त से हटा दे, हालाँकि दरहकीकत वे अपने सिवा किसी को गुमराही में नहीं डाल रहे हैं मगर उन्हें इसका शयूर नहीं है | ऐ अहले-किताब, क्यों अल्लाह की आयात का इनकार करते हो हालाँकि तुम खुद उनका मुशाहिदा कर रहे हो | ऐ अहले-किताब, क्यों हक़ को बातिल का रंग चढ़ाकर मुश्तबह बनाते हो? क्यों जानते-बुझते हक़ को छिपाते हो?